

พรรณานะของนักเศรษฐศาสตร์ไทยต่อการจัดประสบการณ์ในการศึกษาภาคบังคับ
พุทธศักราช 2534

นางहरษา ประนอมสกุล

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาประถมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2526

ISBN 974-562-757-7

007894 117887446

OPINIONS OF THAI ECONOMISTS CONCERNING ORGANIZATION
OF EXPERIENCES IN COMPULSORY EDUCATION

B.E. 2534

Mrs. Hansa Pranomsakun

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Elementary Education
Graduate School
Chulalongkorn University

1983

หัวข้อวิทยานิพนธ์   วรรณคดีของนักเศรษฐศาสตร์ไทยต่อการจัดประสบการณ์ในการศึกษา
ภาคบังคับปี พุทธศักราช 2534

โดย   นางहरษา ประนอมสกุล

ภาควิชา   ประถมศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา   ศาสตราจารย์ สุนน อมรวิวัฒน์
รองศาสตราจารย์ ดร. วัฒนา สุวรรณแสง จันเจริญ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุประคิษฐ์ มუნนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
(ศาสตราจารย์ อำไพ สุจริตกุล)

.....
(ศาสตราจารย์ สุนน อมรวิวัฒน์)

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. วัฒนา สุวรรณแสง จันเจริญ)

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อมรชัย ทันติเมธ)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ วรรณคดีของนักเศรษฐศาสตร์ไทยต่อการจัดประสบการณ์การศึกษา
ภาคบังคับในปี พุทธศักราช 2534

ชื่อนิสิต นางहरรรษา ประนอมสกุล

อาจารย์ที่ปรึกษา ศาสตราจารย์ สุมน อมรวิวัฒน์
รองศาสตราจารย์ ดร. วัฒนา สุวรรณแสง จันเจริญ

ภาควิชา ประถมศึกษา

ปีการศึกษา 2526

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาวรรณคดีของนักเศรษฐศาสตร์ไทยต่อการจัด
ประสบการณ์การศึกษาภาคบังคับในปี พุทธศักราช 2534 โดยใช้เทคนิคเคสฟาย กลุ่มตัวอย่าง
ประชากรเป็นผู้เชี่ยวชาญทางด้านเศรษฐศาสตร์ จำนวน 19 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้
แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น วิเคราะห์ข้อมูลโดยการคำนวณหาค่ามัธยฐาน รฐานนิยม และ
พิสัยระหว่างควอไทล์ ปรากฏผลการวิจัยที่สำคัญดังนี้

สภาพเศรษฐกิจในปี พุทธศักราช 2534

1. ในปี พุทธศักราช 2534 ประเทศไทยจะมีการพัฒนาอุตสาหกรรมมากขึ้น
ลักษณะการลงทุนด้านอุตสาหกรรมจะมีแนวโน้มแบบเน้นการใช้เครื่องจักรในการผลิตมากกว่า
การใช้แรงงาน ทำให้การจ้างงานลดลงอาจเกิดปัญหาคนว่างงานได้
2. ที่ดินเริ่มมีจำกัดเมื่อเทียบกับจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้นในแต่ละปี เป็นผลให้
แรงงานภาคเกษตรกรรมขยายตัวมาสู่อุตสาหกรรมมากขึ้น โดยเฉพาะเขตชุมชนที่เป็น
แหล่งอุตสาหกรรม เช่น เมืองใหญ่ ๆ เกิดการแออัด แยกแยงกันประกอบอาชีพ และเกิด
ปัญหาอาชญากรรม
3. ปัญหาราคาผลผลิต และตลาดภาคเกษตรกรรม ตลอดจนการผูกขาดโดยพ่อค้า
คนกลางจะยังคงมีอยู่

4. ไทยยังคงเป็นแหล่งผลิตหลักของการส่งสินค้าเกษตรกรรมออกขายต่างประเทศ
ของประเทศในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

5. เศรษฐกิจของประเทศจะขยายตัวมากขึ้น ค่าครองชีพของคนไทยส่วนใหญ่ก็จะสูง
ตามไปด้วย

การจัดประสบการณ์ในการศึกษาภาคบังคับ เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจในปี พุทธศักราช

2534

1. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ควรเน้นแก่นักเรียนในการศึกษาภาคบังคับ คือ การทำงาน
ร่วมกับผู้อื่น และการรวมกลุ่ม มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบ ประหยัด มีการตัดสินใจที่ดี มี
มนุษยสัมพันธ์ดี มีความคิดสร้างสรรค์ รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ รู้จักวางแผนในการ
ทำงาน มีสุขภาพจิตดี ข้อตรง

2. ความรู้พื้นฐานทั่วไปที่นักเรียนในการศึกษาภาคบังคับ ควรได้เรียน คือ
ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม ศิลปกรรม โครงสร้างของระบบสังคม

3. ความรู้ด้านเศรษฐกิจที่ควรบรรจุในหลักสูตรการศึกษาภาคบังคับ คือ การผลิตทาง
การเกษตรที่ถูกต้อง การประกอบอาชีพที่เหมาะสมในท้องถิ่น การสงวนรักษาทรัพยากรธรรมชาติและ
สภาพแวดล้อม การคมนาคมขนส่ง การติดต่อสื่อสาร อัตราดอกเบี้ยของการฝากเงิน
การกู้เงิน ประชากรศึกษาและการวางแผนครอบครัว

การจัดการศึกษาภาคบังคับ

1. รัฐบาลควรให้เอกชนมีส่วนร่วมรับภาระด้านการศึกษาในระดับสูง และการศึกษา
ภาคบังคับในบางส่วน เพื่อที่จะได้มีทรัพยากรทางการศึกษาเพียงพอที่จะกระจายการศึกษาที่มี
คุณภาพไปสู่ชนบท

2. รัฐบาลควรกระจายงบประมาณทางการศึกษาอย่างยุติธรรมและมีประสิทธิภาพ
เพื่อให้เป็นไปตามความต้องการที่แท้จริง

3. รัฐบาลควรให้ความสำคัญแก่ขวัญและกำลังใจของครูในการทำงาน และอบรม
ความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์แก่ครู

4. ควรมีโครงการเสริมอาชีพเด็กที่ไม่ศึกษาต่ออีก 1 ปี และจัดสรรทุนอุดหนุน
นักเรียนยากจนในระดับประถมศึกษา

Thesis Title   Opinions of Thai Economists Concerning
                                 Organization of Experiences in Compulsory Education
                                 B.E. 2534

Name   Mrs. Hansa Pranomsakun

Thesis Advisor   Professor Sumon Amornvivat
                                 .Associate Professor Wattana Sunwansang Janjaroen

Department   Elementary Education

Academic Year   1983

ABSTRACT

The main purpose of this research was to study the opinions of Thai economists concerning organization of experiences in education B.E. 2534 by using Delphi Technique. The sample were 19 experts in economics. Questionnaires constructed by the researcher were used for data collecting. The data were then analyzed by means of median, modes, and interquartile ranges. The findings were as follow:-

Economic condition in B.E. 2534

1. In B.E. 2534, development would be emphasized on industry which its trend would be on the usage of engines much more than the man's labour. That would lead to the problem of unemployment.

2. Land would have been limited comparing with the increasing of population which would effect the agricultural labour. There would be the expansion of industrial labour especially in the city areas. This would cause the problems of crime, high competition, and crowded living.

3. Products' price, marketting problems in agriculture, and monopoly system would still remain.

4. Thailand would still be the center of agricultural export in South East Asia.

5. Cost of living in Thailand would be higher because of the economic expansion.

Educational experiences for Thai compulsory education according to the economics condition in B.E. 2534 were:

1. The following personal qualities emphasized in the elementary students should be group work and cooperativeness, disciplines, responsibility, being economical, good decision-making, good relationship, creative thinking, wisely use of leisure time, work planning, good mental health and honesty.

2. Students should learn and realize there own culture morality, and structure of social system, handle their mental and physical health, as well as their general knowledge.

3. The economical knowledge required in primary curriculum would be: the efficient method of production in agriculture, local appropriate job, natural and environmental conservation, transportation and communication, bank interests, bank deposit-withdraw, loan, population education and family planning.

The major findings about compulsory education were:

1. The government should provide opportunity for private sector to share in educational management both at higher and compulsory levels in order to promote quality of education to the rural area.

2. The government should appropriate educational budget fairly and efficiently.

3. The government should promote the teachers' morale by providing the opportunity for the rural teachers to transfer from up country to the city (if they want to) and also the opportunity for further professional training.

4. The government should provide one more year of vocational training programs for the students who could not continue their study and provided funds for poor students at the primary level.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้มีส่วนช่วยเหลือแนะนำในงานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไป
ด้วยดี โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ศาสตราจารย์ สุมน อมรวิวัฒน์ รองศาสตราจารย์ ดร.
วัฒนา สุวรรณแสง จันเจริญ ที่ได้กรุณาตรวจแก้ไขด้วยดีตลอดมา ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร.อมรชัย ทินทิเมธ และรองศาสตราจารย์ ดร.สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ ได้กรุณาให้คำ
แนะนำเกี่ยวกับเทคนิคและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

ขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ให้ความกรุณาแสดงทรรศนะอันทรงคุณค่าในการวิจัย
ด้วยความเต็มใจตลอดมา และขอขอบคุณ คุณสุภวิชัย ประνομสกุล คุณจริยา ศรีเพชรพันธ์
คุณวิไล จรรยาภรณ์ศิริกุล ตลอดจนเพื่อน ๆ ทุกคนที่ให้ความช่วยเหลือและกำลังใจ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้กรุณามอบทุนอุดหนุนการวิจัย จำนวน
1,200 บาท และ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ได้มอบทุนสนับสนุนงานวิจัยนี้เป็นจำนวน
5,000 บาท ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ท้ายสุดนี้ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณบิดา มารดา ที่คอยให้กำลังใจในการศึกษาของ
บุตรตลอดมา

คุณยวิทย์ทรัพย์ากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
พรรณา ประνομสกุล

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิติกรรมประกาศ	ฉ
รายการตารางประกอบ	ฉ
รายการแผนภูมิประกอบ	ฉ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	11
ขอบเขตของการวิจัย	11
ข้อตกลงเบื้องต้น	13
ข้อจำกัดของการวิจัย	13
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	14
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	14
2 เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	15
ความหมายของ เสรษฐศาสตร์ นักเสรษฐศาสตร์ การศึกษา	15
ความสัมพันธ์ระหว่าง เสรษฐกิจและการศึกษา	19
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	32
การศึกษากาบังคัม	35
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	46
การวางแผนเพื่อพัฒนาการศึกษา	49
การวิจัยแบบเทคนิคเคลฟาย	64

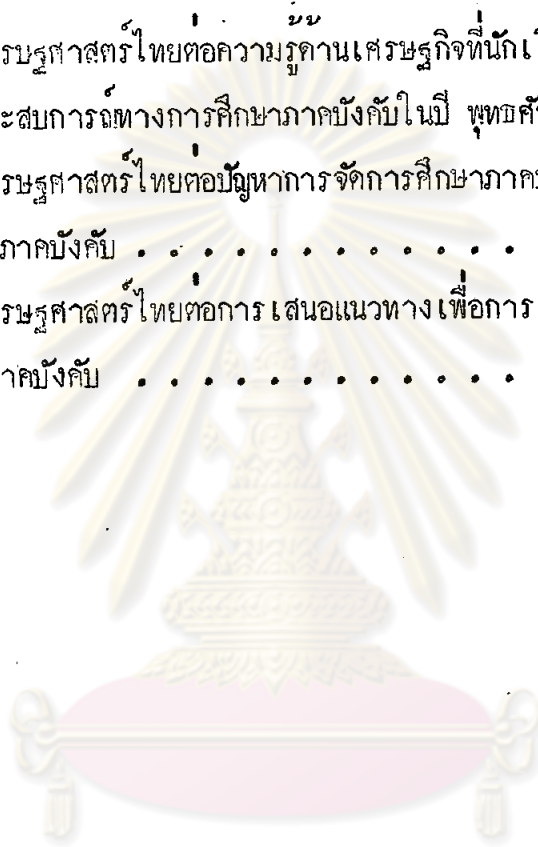
บทที่	หน้า
3	67
วิธีดำเนินการวิจัย	67
ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย	67
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	70
การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล	72
4	75
การวิเคราะห์ข้อมูล	75
5	95
สรุป อภิปรายผล และขอเสนอแนะ	95
สรุปและอภิปรายผลการวิจัย	96
ขอเสนอแนะ	120
บรรณานุกรม	125
ภาคผนวก	135
ภาคผนวก ก.	136
ภาคผนวก ข.	139
ภาคผนวก ค.	169
ประวัติผู้เขียน	171

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1. การจำแนกผู้เชี่ยวชาญตามหน่วยงาน	71
2. ทรรศนะของนักเศรษฐศาสตร์ไทยต่อสภาวะ ประชากรและทรัพยากร ธรรมชาติในปี พุทธศักราช 2534	76
3. ทรรศนะของนักเศรษฐศาสตร์ไทยต่อสภาวะด้านอุตสาหกรรมในปี พุทธศักราช 2534	78
4. ทรรศนะนักเศรษฐศาสตร์ไทยต่อสภาวะการ เกษตรและที่ดินในปี พุทธศักราช 2534	79
5. ทรรศนะนักเศรษฐศาสตร์ไทยต่อสภาวะการ ตลาดภายในประเทศในปี พุทธศักราช 2534	81
6. ทรรศนะนักเศรษฐศาสตร์ไทยต่อสภาวะการ รวมกลุ่มสหกรณ์ในปี พุทธศักราช 2534	81
7. ทรรศนะนักเศรษฐศาสตร์ไทยต่อสภาวะการค้าและการบริการระหว่าง ประเทศในปี พุทธศักราช 2534	82
8. ทรรศนะนักเศรษฐศาสตร์ไทยต่อสภาวะมาตรฐานการครองชีพ ค่าครองชีพ ของไทยในปี พุทธศักราช 2534	83
9. ทรรศนะนักเศรษฐศาสตร์ไทยต่อการกำหนดระยะเวลา การกำหนดอายุใน การเข้าและพ้นเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับในปี พุทธศักราช 2534	84
10. ทรรศนะนักเศรษฐศาสตร์ไทยต่อการจัดการคานงงบประมาณ อาคาร สถานที่ อุปกรณ์การศึกษาในปี พุทธศักราช 2534	85
11. ทรรศนะนักเศรษฐศาสตร์ไทยต่อการจัดการคานงนักเรียนและครูในปี พุทธศักราช 2534	86
12. ทรรศนะนักเศรษฐศาสตร์ไทยที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน ในการศึกษาภาคบังคับในปี พุทธศักราช 2534	87
13. ทรรศนะนักเศรษฐศาสตร์ไทยที่มีต่อความรู้พื้นฐานที่นักเรียนควรได้รับ จากการจัดประสบการณ์การศึกษาภาคบังคับในปี พุทธศักราช 2534	89

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
14. ทรรศนะนักเศรษฐศาสตร์ไทยต่อความผูกพันเศรษฐกิจที่นักเรียนควรได้รับ จากการจัดประสบการณ์ทางการศึกษาภาคบังคับในปี พุทธศักราช 2534	90
15. ทรรศนะนักเศรษฐศาสตร์ไทยต่อปัญหาการจัดการศึกษาภาคบังคับ และ ผู้จบการศึกษาภาคบังคับ	92
16. ทรรศนะนักเศรษฐศาสตร์ไทยต่อการเสนอแนวทางเพื่อการแก้ไขในการ จัดการศึกษาภาคบังคับ	93

ศูนย์วิทยพัชร์พยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการแผนภูมิประกอบ

แผนภูมิที่

หน้า

1.	วิจัยักรแห่งผลการขาดการศึกษา	23
2.	เนื้อหาสาระที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจของคนในหลักสูตร 2521	31

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย